

Jaarverslag 2024

Rekenkamer

Gemert-Bakel - Laarbeek

Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag 2024 van de gezamenlijke rekenkamer gemeente Laarbeek en de gemeente Gemert - Bakel.

De rekenkamer spreekt haar dank uit voor de ondersteuning ontvangen vanuit de beide griffies en de professionele medewerking van de ambtelijke organisatie van beide gemeenten.

Frits van Vugt

Voorzitter

31 maart 2025

1. Samenstelling van de Rekenkamer

De rekenkamer Gemert-Bakel – Laarbeek kende het hele jaar 2024 de volgende samenstelling.

- ✓ de heer Frits van Vugt (voorzitter)
- ✓ de heer Rob Malag (lid)
- ✓ de heer Laurens Elzinga (lid)

De rekenkamer werd tot en met 26 maart 2024 technisch en adviserend ondersteund door de heer René van Heijnsbergen, griffier van de gemeente Laarbeek. En vanaf die datum door mevrouw Antje van den Berg, medewerster van de griffie van Gemert-Bakel.

De ontvangen ondersteuning en adviezen van hen beiden zijn van meerwaarde geweest voor de rekenkamer. De rekenkamer ervaart de samenwerking als constructief en positief.

2. Werkwijze en bijeenkomsten

De rekenkamer is een onafhankelijk orgaan waarvan de taken en bevoegdheden zijn beschreven in de Gemeentewet en de door de “Verordening gemeentelijke rekenkamer” en “Convenant gezamenlijke Rekenkamer gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek”. Daarnaast kent de rekenkamer een reglement van orde en een onderzoeksprotocol.

De rekenkamer voert onderzoek uit naar de effecten van het gemeentelijk beleid en naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid, van het gemeentelijk beheer en van de gemeentelijke organisatie, naar de rechtmatigheid van het gemeentelijk beheer, alsmede naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente wordt bekostigd.

Regiegroep vanuit de beide gemeenteraden

Er is een regiegroep voor de rekenkamer. De samenstelling was als volgt:

- de heer Jos Gruijters (voorzitter) en de heer Bas van Sinten, beiden namens Laarbeek, en
- mevrouw Frances Dekker (tot 11 april) en de heer Chris Remmers (vanaf 11 april) en de heer W. van de Heuvel, namens Gemert-Bakel.

De regiegroep werd ondersteund door de heer René van Heijnsbergen, griffier gemeente Gemert-Bakel.

De regiegroep wordt betrokken bij de keuze van de nieuwe onderwerpen, dient als klankbord voor de rekenkamer en vervult de rol tussen de gemeenteraden en de rekenkamer.

Vergaderingen in 2024

Vergaderingen van de rekenkamer vonden zowel fysiek als digitaal plaats. De rekenkamer heeft in het verslagjaar 15 vergaderingen gehad, waaronder

een fysieke bijeenkomst op 28 mei met de regiegroep. Deze had betrekking op de planning en voortgang van de onderzoeken.

Daarnaast was er een fysieke bijeenkomst voor de klankbordgroep over het thema Ouder worden in Laarbeek. En twee afzonderlijke (digitale) klankbordbijeenkomsten met zowel raadsleden uit Laarbeek als uit Gemert-Bakel over het thema Inwonersparticipatie.

Daarnaast zijn er nog individuele contactmomenten geweest tussen de leden onderling en van de leden met de griffiers, ambtenaren en derden.

3. Onderzoeken 2024

Keuze nieuwe onderwerpen

Per brief van 26 februari heeft de rekenkamer de beide gemeenteraden in kennis gesteld van de nieuwe onderwerpen die in 2024 (en 2025) ter hand zouden worden genomen. Ook de reactie van alle binnengekomen voorstellen voor onderzoek zijn toen beargumenteerd, na overleg met de regiegroep. De nieuwe onderzoeksthema's waren:

- Voor Laarbeek: *Inspelen op de vergrijzende bevolking (ofwel: Ouder worden in Laarbeek);*
- Voor Gemert-Bakel: *Beleid en Visie;*
- Voor beide gemeenten: *onderzoek naar inwonersparticipatie.*

1. Onderzoek Ouder worden in Laarbeek

Op 9 april heeft er een overleg plaatsgevonden van ons lid Rob Malag met de klankbordgroep.

Hieruit is een onderzoeksopzet voortgekomen, op basis waarvan de rekenkamer een aantal onderzoeksbureaus heeft geselecteerd.

Op 2 juli hebben gesprekken plaatsgevonden met 3 bureaus, waarna de keuze viel op XpertiseZorg.

Dit bureau is na de zomervakantie aan de slag gegaan, en heeft vervolgens desk-onderzoek gedaan, een analysekader opgesteld en een groot aantal interviews afgenomen met wethouder en beleidsambtenaren en diverse stakeholders.

(ontwikkelingen nadien)

In 2025 is een grootschalige vragenlijst uitgezet via het inwonerpanel van de gemeente. Daarnaast hebben er 28 straatinterviews plaatsgevonden.

De voorlopige bevindingen van het onderzoek zijn op 14 februari 2025 besproken met de rekenkamer en op 26 maart is een terugkoppeling geweest op de klankbordgroep.

2. Inwonersparticipatie-onderzoeken voor Gemert-Bakel en Laarbeek

Op 27 november heeft er een overleg plaatsgevonden van onze leden Frits van Vugt en Laurens Elzinga met de klankbordgroep uit Gemert-Bakel, mede

naar aanleiding van een vooronderzoek naar deze problematiek. Datzelfde gebeurde op 3 december met de klankbordgroep uit Laarbeek.

Hieruit is een onderzoeksopzet voor beide gemeenten voortgekomen, op basis waarvan de rekenkamer vijf onderzoeksbureaus heeft geselecteerd. Op 19 december hebben gesprekken plaatsgevonden met 2 bureaus, waarna de keuze viel op het bureau PBLQ.

(ontwikkelingen nadien)

2.a Inwonersparticipatie Gemert-Bakel

PBLQ is begin 2025 gestart met het deskonderzoek, en op 6 februari heeft het startgesprek met de ambtelijke organisatie plaatsgevonden, i.a.a. van de rekenkamer.

Vervolgens vonden op 20 maart de ambtelijke gesprekken (beleidsmedewerkers) plaats en vervolgens op 25 maart de gesprekken met de portefeuillehouder en gemeentesecretaris. Begin april worden enquêtes uitgezet onder inwoners die geparticipeerd hebben in bepaalde projecten (datzelfde geldt voor Laarbeek).

2.b Inwonersparticipatie Laarbeek

Op 6 februari heeft ook het startgesprek met de ambtelijke organisatie van Laarbeek plaatsgevonden, i.a.a. van de rekenkamer.

Vervolgens vonden op 12 maart de ambtelijke gesprekken (beleidsmedewerkers) en de portefeuillehouder plaats en vervolgens zal op 3 april het gesprek met de gemeentesecretaris zijn.

3. Onderzoek Beleid en Visie (Gemert-Bakel)

Bij brief van 10 oktober 2024 hebben wij het presidium van Gemert-Bakel gevraagd om een nader overleg te hebben om de precieze vraagstelling en de scope van het gewenste onderzoek te bepalen. Het is vervolgens niet tot een afspraak gekomen. Het geplande presidiumvergadering op 19 december ging namelijk niet door. N.a.v. de presidiumvergadering van 20 februari 2025 is de rekenkamer gevraagd zelf ideeën en opties uit te werken en wanneer er nog behoefte is aan een gesprek, dat dit dan georganiseerd kan worden.

4. Onderzoek subsidiebeleid Gemert-Bakel

De rekenkamer was voornemens om voor de gemeente Gemert – Bakel het onderwerp subsidieverlening (m.b.t. professionele organisaties) te onderzoeken – parallel lopend aan de herziening van het subsidiebeleid door de gemeente. De rekenkamer heeft gaande het onderzoeksproces besloten het onderwerp naar een later tijdstip te verplaatsen (zie ook : Jaarverslag 2022). Het bleek dat de gemeente de herziening van het subsidiebeleid had opgeschort. Daardoor was het voortzetten van het onderzoek op dat moment niet handig.

De uitkomsten van het (gepleegde) vooronderzoek kunnen meegenomen worden in het onderzoek, dat hervat kan worden als de gemeente de herziening van het subsidiebeleid weer oppakt. Wij gaan dit wederom navragen.

5. Doorontwikkeling SMART begroting Gemert-Bakel

In 2022 heeft de rekenkamer onderzoek gedaan naar het programmatisch deel (de programma's) van de begroting 2023, van beide gemeenten, meer specifiek naar de vraag in hoeverre de drie belangrijke w-vragen daarin zijn uitgewerkt:

- a. wat wil de gemeente bereiken?
- b. wat gaat ze daar voor doen?
- c. wat gaat dat kosten?

Het ging om de beoordeling hoe SMART dit gedaan is. Op basis van dit onderzoek heeft het college van Gemert-Bakel besloten om een traject te starten om de begroting 2024 veel SMART'er in te richten. Daarbij is gebruik gemaakt van een voorbeeldformat van een beleidsbegroting.

De rekenkamer heeft dit proces in 2023 gevolgd en heeft een soort second opinion uitgevoerd op de begroting 2024 in hoeverre deze doorontwikkeling voldoende heeft opgeleverd. Toen, medio 2024, de rapportage klaar was voor wederhoor, bleek de begroting 2025 opmerkelijk te zijn gewijzigd vergeleken met die van een jaar ervoor. Dar was reden voor de rekenkamer om

haar rapportage te gaan bijstellen. Deze zal in Q2 van 2025 worden aangeboden aan college en raad.

6. Onderzoek voorzieningen; beide gemeenten

In augustus 2023 is een onderzoeksopzet gemaakt, die mede tot stand is gekomen door de input van de regiegroep en andere raadsleden die meespraken in de klankbordgroep.

Vervolgens bleek in het najaar dat het op een vergelijkbare manier ophalen van financiële informatie bij benchmarkgemeenten tot problemen leidde; de uitvoeringsbegrotingen waren daar niet op toegesneden. De rekenkamer heeft toen besloten om deze informatie (en informatie over de voorzieningen) via een vragenlijst op te halen bij de betrokken gemeenten. Daar is het niet van gekomen. Inmiddels is er een tool om de financiële gegevens te vergelijken. Wachten is nu op de uitkomsten van de burgerpeiling van Gemert-Bakel die twee jaar is vertraagd. De uitkomsten ervan worden binnenkort verwacht. De overige benodigde informatie (woonlastendruk, en de woon-aantrekkelijkheidsindicatoren) is al wel voorhanden.

Wij verwachten in Q2 van 2025 het onderzoek op te kunnen leveren.

7. Doorwerkingsonderzoeken; beide gemeenten

In het najaar van 2023 is gestart met de voorbereiding van de beide Doorwerkingsonderzoeken. Het gaat dan om de doorwerking van uitgebrachte

rekenkamerrapporten over de periode 2019- 2022. Voor Gemert-Bakel betreft dat zes onderzoeken, en voor Laarbeek zeven.

De rekenkamer heeft in formats gemaakt met de relevante informatie over deze onderzoeken, en via de ambtelijke organisatie de doorwerking opgevraagd. Dat is in 2024/Q1 gebeurd. Vanwege diverse redenen heeft het onderzoek vertraging opgelopen.

De concept-rapportage voor Gemert-Bakel is in 2024/Q4 aangeboden voor ambtelijk wederhoor; op basis van de reactie daarop (en actualisering) zal in april 2025 de definitieve rapportage aangeboden worden voor bestuurlijk wederhoor. Vanwege dezelfde vertraging zal de concept-rapportage Laarbeek voor ambtelijk wederhoor in april 2025 worden aangeboden.

4. Overige activiteiten van de rekenkamer

De rekenkamer heeft n.a.v. de motie van de gemeenteraad van Gemert-Bakel, waarin de rekenkamer gevraagd wordt onderzoek te starten naar de gehanteerde tarieven door ProZero (4 juli) besloten om de andere rekenkamers in de Blink-regio te vragen of zij in zo'n onderzoek willen participeren.

De rekenkamer heeft op 29 november het jaarcongres van de Vereniging van Rekenkamers (VvR) bijgewoond. Bij die gelegenheid is ook het handboek "De binnen- en buitenkant van rekenkamers" uitgebracht.

De rekenkamer bezint zich - op basis van daarin beschreven ervaringen – in hoeverre haar activiteiten kunnen worden verbeterd.

5. Budget

De rekenkamer voert haar werkzaamheden uit binnen het budget dat de raden daarvoor beschikbaar hebben gesteld. In het "Convenant gezamenlijke Rekenkamer gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek" is afgesproken dat de deelnemende gemeenten jaarlijks een budget beschikbaar stellen van € 1,00 per inwoner. De commissie beschikt over een ambtelijk secretaris en voert in eigen beheer of samen met ingehuurd externe deskundigen de onderzoeken uit. Dit levert de volgende financiële verantwoording voor 2024 op.

Budget/inkomsten		Uitgaven	
Bijdrage Laarbeek	24.186	Extern onderzoek	35.320
Bijdrage Gemert-Bakel	31.438	Vergoeding RK-leden *)	23.632
	55.624	Cursus NVRR	300
Restant 2023	27.785	NVRR-lidmaatschap	695
Totaal	83.409	Totaal	59.947
Saldo 2024	23.462	Naar 2025	23.462

*) betreft: maandelijkse vergoeding+ uurvergoeding onderzoek+ reiskosten

Het saldo 2024 zal (conform artikel 12 lid 4 verordening: maximale overheveling = 50% van jaarbudget, zijnde €27.812) worden toegevoegd aan het budget van 2025.